

DECIZII

DECIZIA 2013/768/PESC A CONSILIULUI

din 16 decembrie 2013

privind activitățile UE de susținere a punerii în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme, în cadrul Strategiei europene de securitate

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 26 alineatul (2) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 6 decembrie 2006, Adunarea generală a ONU a adoptat Rezoluția 61/89 intitulată „Către un tratat privind comerțul cu arme: stabilirea unor standarde internaționale comune pentru importul, exportul și transferul de arme convenționale”, inițiind astfel procesul ONU referitor la un tratat privind comerțul cu arme (procesul „TCA”). La 2 decembrie 2009, Adunarea generală a ONU a adoptat Rezoluția 64/48, intitulată „Tratatul privind comerțul cu arme”, care a decis convocarea în 2012 a Conferinței ONU referitoare la Tratatul privind comerțul cu arme, în vederea elaborării unui instrument juridic cu forță juridică obligatorie cu privire la cele mai înalte standarde internaționale comune posibile pentru transferurile de arme convenționale.

(2) Deoarece Conferința ONU referitoare la Tratatul privind comerțul cu arme convocată pentru luna iulie 2012 nu a fost în măsură să convină asupra unui document final în intervalul stabilit în acest sens și ca urmare a Rezoluției 67/234 A adoptate la 24 decembrie 2012 de Adunarea generală a ONU, Conferința finală a ONU referitoare la Tratatul privind comerțul cu arme a fost convocată pentru luna martie 2013. Aceasta a elaborat un text echilibrat și cu sferă largă al tratatului, care nu a întrunit totuși consensul din cauza opoziției a trei state membre ale ONU. Chestiunea a fost prin urmare transmisă Adunării generale a ONU, care a adoptat la 2 aprilie 2013, cu o majoritate covârșitoare, Tratatul privind comerțul cu arme prin votarea Rezoluției A/RES/67/234 B. Tratatul a fost ulterior deschis spre semnare la 3 iunie 2013 și va intra în vigoare în momentul celei de a 50-a ratificări. Toate statele membre ale Uniunii au semnat tratatul.

(3) În concluziile sale din 11 decembrie 2006, 10 decembrie 2007, 12 iulie 2010 și 25 iunie 2012, Consiliul și-a exprimat angajamentul cel mai ferm pentru un nou instrument internațional, cu forță juridică obligatorie, care ar trebui să instituie cele mai înalte standarde internaționale comune posibile pentru reglementarea comerțului legal cu arme convenționale, care ar trebui să fie relevant pentru toate statele și care ar putea fi, prin urmare, universal.

(4) Pentru promovarea caracterului cuprinzător și a relevanței procesului TCA, Consiliul a adoptat Decizia 2009/42/PESC ⁽¹⁾ și Decizia 2010/336/PESC ⁽²⁾, care au sprijinit, între altele, o serie de seminare regionale cu acoperire mondială. Ca urmare a conferinței ONU din iulie 2012 încheiate nedecis, activitățile continue ale Uniunii de susținere a Tratatului privind comerțul cu arme au fost completate prin Decizia 2013/43/PESC a Consiliului ⁽³⁾.

(5) Prioritatea curentă este susținerea intrării rapide în vigoare și a punerii depline în aplicare a tratatului. În conformitate cu angajamentul său anticipat de sprijin pentru procesul TCA, Uniunea poate contribui semnificativ la obiectivul menționat, în special bazându-se pe experiența sa de lungă durată în finanțarea asistenței și a activităților de informare privind controlul exporturilor. Deoarece acordarea licențelor pentru arme și produsele cu dublă utilizare ține în continuare de responsabilitatea națională în cadrul UE, expertiza în materie de control al exporturilor utilizată în sprijinul programelor de asistență și de informare finanțate de Uniune depinde în mare măsură de statele membre. Prin urmare, pentru succesul asistenței și al activităților de informare ale Uniunii privind controlul exporturilor, este esențial ca statele membre să alocе experți care vor susține programele Uniunii.

⁽¹⁾ Decizia 2009/42/PESC a Consiliului din 19 ianuarie 2009 privind susținerea activităților UE în vederea promovării în rândul țărilor terțe a procesului de elaborare a unui tratat privind comerțul cu arme, în cadrul Strategiei europene de securitate (JO L 17, 22.1.2009, p. 39).

⁽²⁾ Decizia 2010/336/PESC a Consiliului din 14 iunie 2010 privind activitățile UE de susținere a Tratatului privind comerțul cu arme, în cadrul Strategiei europene de securitate (JO L 152, 18.6.2010, p. 14).

⁽³⁾ Decizia 2013/43/PESC a Consiliului din 22 ianuarie 2013 privind continuarea activităților Uniunii de susținere a negocierilor pentru Tratatul privind comerțul cu arme, în cadrul Strategiei europene de securitate (JO L 20, 23.1.2013, p. 53).

- (6) În domeniul controlului exporturilor de arme, asistența și activitățile de informare ale Uniunii s-au realizat în temeiul Acțiunii comune 2008/230/PESC a Consiliului ⁽¹⁾ și al Deciziilor 2009/1012/PESC ⁽²⁾ și 2012/711/PESC ⁽³⁾ ale Consiliului. Activitățile întreprinse până în prezent s-au referit la o serie de țări terțe aflate în imediata vecinătate a Uniunii în vederea consolidării sistemelor acestora de control al exporturilor de arme și instituirea unei mai bune responsabilități și al unei transparențe sporite.
- (7) Uniunea este și un furnizor de lungă durată de asistență privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare în temeiul Regulamentului (CE) Nr. 1717/2006 ⁽⁴⁾, care a instituit Instrumentul de stabilitate care prevede asistență în dezvoltarea cadrului juridic și a capacităților instituționale pentru instituirea și aplicarea unor controale eficiente ale exporturilor impuse asupra produselor cu dublă utilizare, inclusiv măsuri de cooperare regională. La 28 aprilie 2004, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a adoptat Rezoluția 1540 (2004) [RCSONU 1540 (2004)], care prevede controale eficiente ale transferurilor mărfurilor în legătură cu armele de distrugere în masă. Uniunea a sprijinit punerea în aplicare a RCSONU 1540 (2004), în special prin Acțiunea comună 2006/419/PESC a Consiliului ⁽⁵⁾, Acțiunea comună 2008/368/PESC a Consiliului ⁽⁶⁾ și Decizia 2013/391/PESC a Consiliului ⁽⁷⁾ și, în ceea ce privește dimensiunea RCSONU 1540 (2004) referitoare la controlul exporturilor, prin programele sale de asistență privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare.
- (8) În plus față de asistența specifică privind controlul exporturilor de arme, controalele dezvoltate pentru punerea în aplicare a RCSONU 1540 (2004) și în temeiul programelor de asistență ale Uniunii privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare contribuie la capacitatea globală de a pune în aplicare eficient Tratatul privind comerțul cu arme, dat fiind că, în multe cazuri, actele legislative, procedurile administrative și agențiile însărcinate cu controlul produselor cu dublă utilizare se suprapun peste cele legate de controlul exporturilor de arme convenționale. Prin urmare, asistența acordată în domeniul produselor cu dublă utilizare sprijină capacitățile de control al exporturilor de arme. Astfel, este esențial să se asigure o strânsă coordonare între activitățile întreprinse în cadrul controalelor exporturilor de produse cu dublă utilizare și activitățile care sprijină punerea în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme.
- (9) În acest context de coordonare dezirabilă a asistenței privind controlul exporturilor furnizate în alte domenii relevante, activitățile sprijinite prin prezenta decizie urmăresc consolidarea capacităților de control al transferurilor de arme într-o serie de țări beneficiare, pentru a sprijini punerea în aplicare eficientă și competentă a Tratatului privind comerțul cu arme. Deoarece impactul tratatului va depinde de gradul său de universalizare și de aderență la acesta, ar trebui să fie sprijinite de asemenea activități de informare și de sensibilizare în vederea consolidării sprijinului pentru tratat din partea părților interesate relevante și a altor țări terțe, precum și încurajarea interesului privind punerea în aplicare a acestuia.
- (10) Consiliul a încredințat Biroului federal german pentru economie și controlul exporturilor (BAFA) punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a Deciziilor 2009/1012/PESC și 2012/711/PESC. Acesta a încheiat cu succes organizarea tuturor activităților prevăzute în Decizia 2009/1012/PESC a Consiliului. BAFA este de asemenea agenția de punere în aplicare a proiectelor privind controalele exporturilor de produse cu dublă utilizare finanțate în temeiul Instrumentului de stabilitate. În acest context, selectarea BAFA drept agenție de punere în aplicare a activităților Uniunii de susținere a punerii în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme în țări terțe este justificată de experiența sa dovedită, calificările și expertiza necesară referitoare la întreaga gamă de activități relevante ale Uniunii privind controlul exporturilor, în domeniile controlului exporturilor atât de produse cu dublă utilizare, cât și de arme. Selectarea BAFA va facilita identificarea de sinergii între activitățile de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare și al exporturilor legate de arme pentru a asigura faptul că asistența legată de Tratatul privind comerțul cu arme completează asistența furnizată deja în temeiul programelor de asistență existente privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare și de arme.
-
- ⁽¹⁾ Acțiunea comună 2008/230/PESC a Consiliului din 17 martie 2008 privind sprijinirea activităților UE pentru promovarea în rândul țărilor terțe a controlului exporturilor de arme și a principiilor și criteriilor Codului de conduită al Uniunii Europene privind exporturile de arme (JO L 75, 18.3.2008, p. 81)
- ⁽²⁾ Decizia 2009/1012/PESC a Consiliului din 22 decembrie 2009 privind sprijinirea activităților UE pentru promovarea în rândul țărilor terțe a controlului exporturilor de arme și a principiilor și criteriilor prevăzute în Poziția comună 2008/944/PESC (JO L 348, 29.12.2009, p. 16).
- ⁽³⁾ Decizia 2012/711/PESC a Consiliului din 19 noiembrie 2012 privind sprijinirea activităților Uniunii pentru promovarea în rândul țărilor terțe a controlului exporturilor de arme și a principiilor și criteriilor prevăzute în Poziția comună 2008/944/PESC (JO L 321, 20.11.2012, p. 62).
- ⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1717/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 noiembrie 2006 de instituire a unui instrument de stabilitate (JO L 327, 24.11.2006, p. 1).
- ⁽⁵⁾ Acțiunea comună 2006/419/PESC a Consiliului din 12 iunie 2006 în sprijinul punerii în aplicare a Rezoluției 1540 (2004) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 165, 17.6.2006, p. 30).
- ⁽⁶⁾ Acțiunea comună 2008/368/PESC a Consiliului din 14 mai 2008 în sprijinul punerii în aplicare a Rezoluției 1540 (2004) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și în cadrul punerii în aplicare a Strategiei UE împotriva proliferării armelor de distrugere în masă (JO L 127, 15.5.2008, p. 78).
- ⁽⁷⁾ Decizia 2013/391/PESC a Consiliului din 22 iulie 2013 în sprijinul punerii concrete în aplicare a Rezoluției 1540 (2004) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la neproliferarea armelor de distrugere în masă și a vectorilor acestora (JO L 198, 23.7.2013, p. 40).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) În scopul de a susține intrarea rapidă în vigoare și punerea în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme (TCA), Uniunea întreprinde activități cu următoarele obiective:

— susținerea unei serii de state, la cererea acestora, privind consolidarea sistemelor acestora de control al transferurilor de arme pentru a fi în măsură să pună în aplicare TCA;

— sporirea, la nivel național și regional, a sensibilizării și responsabilității autorităților naționale și regionale relevante și a părților interesate din societatea civilă cu privire la TCA astfel încât acestea să fie mai mult implicate în punerea în aplicare a TCA.

(2) Pentru îndeplinirea obiectivelor menționate la alineatul (1), Uniunea întreprinde următoarele activități de proiect:

(a) acordarea de asistență țărilor beneficiare în elaborarea, actualizarea și punerea în aplicare, după caz, a unor măsuri legislative și administrative relevante vizând crearea și dezvoltarea unui sistem eficient de control al transferurilor de arme în conformitate cu cerințele TCA;

(b) consolidarea expertizei și a capacităților agenților însărcinați cu acordarea licențelor și cu aplicarea legii, în special prin partajarea celor mai bune practici, formare și accesul la surse de informații relevante, pentru a asigura punerea în aplicare adecvată a controalelor transferurilor de arme;

(c) promovarea transparenței în comerțul internațional cu arme pe baza cerințelor TCA în materie de transparență;

(d) promovarea aderării susținute la TCA a țărilor beneficiare cu implicarea părților interesate relevante de la nivel național și regional, cum ar fi parlamentele naționale, organizațiile regionale competente și reprezentanții societății civile care au un interes pe termen lung în monitorizarea punerii în aplicare eficiente a TCA;

(e) promovarea unui interes mai larg privind TCA prin implicarea țărilor care nu au luat măsuri în direcția TCA pentru a sprijini universalizarea acestuia.

În anexă figurează o descriere detaliată a activităților de proiect menționate în prezentul alineat.

Articolul 2

(1) Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate („Înalțul Reprezentant”) este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii.

(2) Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a activităților de proiect menționate la articolul 1 alineatul (2) este asigurată de Biroului federal german pentru economie și controlul exporturilor (BAFA).

(3) BAFA își îndeplinește sarcinile sub responsabilitatea Înalțului Reprezentant. În acest scop, Înalțul Reprezentant încheie acordurile necesare cu BAFA.

Articolul 3

(1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a activităților de proiect menționate la articolul 1 alineatul (2) este de 5 200 000 EUR. Bugetul total estimat al proiectului în ansamblu este de 6 445 000 EUR. Partea din respectivul buget estimat care nu este acoperită de valoarea de referință este furnizată prin cofinanțare de către Guvernul Republicii Federale Germania.

(2) Cheltuielile finanțate din valoarea de referință prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului general al Uniunii.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (1). În acest scop, aceasta încheie un acord de grant cu BAFA. Acordul stipulează că BAFA trebuie să asigure vizibilitatea contribuției Uniunii, corespunzător dimensiunii acesteia.

(4) Comisia depune eforturi în vederea încheierii acordului de grant menționat la alineatul (3) în cel mai scurt timp posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la orice dificultăți întâmpinate în cadrul respectivului proces și cu privire la data încheierii acordului de grant.

Articolul 4

(1) Înalțul Reprezentant raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii pe baza rapoartelor periodice pregătite de BAFA. Rapoartele stau la baza evaluării efectuate de Consiliu.

(2) Comisia furnizează informații cu privire la aspectele financiare ale punerii în aplicare a activităților de proiect menționate la articolul 1 alineatul (2).

Articolul 5

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Expiră la 36 de luni de la data încheierii acordului de grant menționat la articolul 3 alineatul (3). Cu toate acestea, expiră la 17 iunie 2014, în cazul în care până la data menționată nu se încheie niciun acord de grant.

Adoptată la Bruxelles, 16 decembrie 2013.

Pentru Consiliu

Președintele

C. ASHTON

ANEXĂ

ACTIVITĂȚILE DE PROIECT MENȚIONATE LA ARTICOLUL 1 ALINEATUL (2)

1. Context și justificare pentru sprijinul PESC

Prezenta decizie se bazează pe decizii anterioare ale Consiliului de susținere a procesului ONU în direcția Tratatului privind comerțul cu arme și de promovare a elaborării de către țările terțe a unor sisteme de control al exporturilor de arme mai responsabile și transparente ⁽¹⁾. Tratatul a fost adoptat la 2 aprilie 2013 de Adunarea generală a ONU și a fost deschis spre semnare la 3 iunie 2013.

Obiectul declarat al tratatului constă în instituirea de standarde internaționale comune la cel mai înalt nivel posibil pentru reglementarea sau pentru ameliorarea reglementării comerțului internațional cu arme convenționale, în prevenirea și eradicarea comerțului ilicit cu arme convenționale și în prevenirea deturnării acestora. Scopul său declarat este contribuția la pacea, securitatea și stabilitatea la nivel internațional și regional, reducerea suferinței umane și promovarea cooperării, transparenței și acțiunilor responsabile de către statele părți în comerțul internațional cu arme convenționale, consolidând astfel încrederea în rândul statelor părți. Obiectul și scopul tratatului corespund prin urmare ambiției generale a Uniunii cu privire la politica externă și de securitate, astfel cum este consfințită la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană și dezvoltată suplimentar în Strategia europeană de securitate.

În urma adoptării Tratatului privind comerțul cu arme de către Adunarea generală a ONU, Uniunea a identificat trei provocări majore cu privire la tratat: asigurarea intrării sale rapide în vigoare, asigurarea punerii sale în aplicare eficiente și, în final, depunerea de eforturi în direcția universalizării sale. Asistența și informarea privind controlul exporturilor sunt esențiale pentru abordarea provocărilor respective și, prin urmare, constituie elementele centrale ale prezentei decizii.

Referitor la asistența privind controlul exporturilor, prezenta decizie prevede dezvoltarea unei serii de programe de asistență dedicate prin care țările beneficiare vor fi asistate într-un mod specific și amplu în sensul îndeplinirii cerințelor TCA. Asistența se va desfășura potrivit unei foi de parcurs care urmează a fi convenită cu țările beneficiare și care va specifica acțiunile prioritare, va asigura responsabilitatea locală și va demonstra angajamentul în vederea ratificării tratatului.

Pe lângă programele de asistență dedicate, prezenta decizie prevede activități de asistență ad-hoc care vor completa programele de asistență dedicate prin abordarea altor țări beneficiare cu nevoi limitate și bine specificate. Respectivul activități de asistență ad-hoc vor permite Uniunii să abordeze într-un mod flexibil și reactiv cererile de asistență.

Pentru a contribui la sustenabilitatea pe termen lung a eforturilor țărilor beneficiare privind controlul transferului de arme, prezenta decizie urmărește implicarea părților interesate cum ar fi parlamentele naționale, organizațiile regionale competente și reprezentanții societății civile care au un interes pe termen lung în monitorizarea punerii eficiente în aplicare a TCA.

În final, făcând trimitere la provocarea universalizării TCA, prezenta decizie include o componentă de informare vizând implicarea tuturor țărilor relevante. Opțiunea aleasă este informarea țărilor respective prin intermediul organizațiilor regionale competente de care aparțin și care desfășoară activități legate de controale ale transferului de arme.

Prin urmare, prezenta decizie furnizează o serie cuprinzătoare de activități de asistență și informare, pentru abordarea adecvată a celor trei provocări identificate. Abordarea activă a provocărilor respective este conformă cu angajamentul de sprijin de lungă durată pentru Tratatul privind comerțul cu arme din partea Uniunii și a statelor sale membre.

2. Obiective generale

Obiectivul central al prezentei decizii este susținerea unei serii de state, la cererea acestora, privind consolidarea sistemelor acestora de control al transferurilor de arme pentru a fi în măsură să pună în aplicare eficient TCA. Eforturile de asistență depuse în acest cadru ar fi ulterior abordate în contextul mai larg al implicării părților interesate relevante și al informării altor țări. În mod specific, acțiunea Uniunii va asigura:

⁽¹⁾ A se vedea Decizia 2010/336/PESC, Decizia 2013/43/PESC; Decizia 2009/1012/PESC și Decizia 2012/711/PESC.

- (a) consolidarea capacităților țărilor beneficiare de control al transferului de arme;
- (b) sporirea sensibilizării și responsabilității părților interesate relevante, cum ar fi organizațiile regionale competente, parlamentele naționale și reprezentanții societății civile care sunt interesați de eficiența punerii în aplicare a tratatului pe termen mai lung;
- (c) informarea altor țări pentru a susține universalizarea tratatului.

3. Descrierea activităților de proiect

3.1. Crearea unei echipe de experți

3.1.1. Obiectivul proiectului

Obiectivul creării unei echipe de experți este de a oferi agenției de punere în aplicare o resursă bine identificată, competentă și fiabilă pentru a răspunde în mod adecvat cererilor de asistență și a susține activitățile de asistență aferente. Crearea unei astfel de echipe este de asemenea menită să încurajeze agențiile de control al exportului din statele membre ale Uniunii să numească experți relevanți dat fiind că disponibilitatea și implicarea acestora în activitățile de asistență vor fi esențiale pentru fezabilitatea activităților în cauză.

3.1.2. Descrierea proiectului

Agenția de punere în aplicare va crea o echipă de experți. Experții respectivi vor desfășura activitățile de asistență concepute pentru țările beneficiare potrivit domeniilor lor de expertiză și nevoilor identificate de țările beneficiare și împreună cu acestea.

În selectarea experților, agenția de punere în aplicare ar trebui să asigure cea mai largă reprezentare geografică cu putință. Aceasta ar trebui să beneficieze de experți adecvați și disponibili din partea altor agenții de control al exportului din Uniune. De asemenea, aceasta ar trebui să încurajeze participarea experților din țări care au dezvoltat recent cu succes sisteme naționale de control al transferului de arme, inclusiv cele dezvoltate în legătură cu asistența internațională primită.

Expertiza generală reunită prin echipa de experți ar trebui să acopere întreaga sferă a unui sistem național de control al transferului de arme, în special aspecte juridice, legate de acordarea licențelor, vamă/aplicarea legii, sensibilizare, urmărire penală/sancțiuni, raportare/transparență.

3.2. Programe naționale de asistență specifice desfășurate în temeiul unei foi de parcurs referitoare la asistență

3.2.1. Obiectivul proiectului

Obiectivul programelor de asistență dedicate și al foilor de parcurs aferente este consolidarea capacităților țărilor beneficiare de a îndeplini cerințele TCA în mod global și susținut. Foaia de parcurs va oferi țărilor beneficiare predictibilitate privind ceea ce este planificat în materie de asistență și va identifica îmbunătățirile care pot fi preconizate cu privire la capacitățile sale de control al transferurilor.

3.2.2. Descrierea proiectului

Se vor crea programe naționale de asistență pentru până la 12 țări beneficiare. În primii doi ani de punere în aplicare a deciziei, se lansează cel mult zece programe de asistență pentru punerea în aplicare, astfel încât Uniunea să aibă posibilitatea de a răspunde la cererile suplimentare de asistență adresate într-o etapă ulterioară.

Programele de asistență dedicate ar trebui să fie elaborate avându-se în vedere următoarele etape:

- (a) cererea de asistență pentru punerea în aplicare a TCA (adresată agenției de punere în aplicare de către țara terță). Această cerere ar trebui să fie cât mai bine justificată și să identifice deja, în mod ideal, domeniile specifice care sunt vizate pentru a primi asistență. După caz, țara solicitantă ar trebui de asemenea să facă trimitere la asistența acordată în trecut sau în curs de către alți furnizori de asistență și să informeze cu privire la strategia sa națională privind punerea în aplicare a TCA.

- (b) pe baza gradului de justificare a cererii și a criteriilor stabilite la punctul 5.1, Înalțul Reprezentant, în colaborare cu Grupul de lucru al Consiliului pentru exportul de arme convenționale (COARM) și cu agenția de punere în aplicare, va decide cu privire la eligibilitatea țării solicitante.
- (c) în cazul în care cererea de asistență primește un răspuns pozitiv, agenția de punere în aplicare va organiza o vizită de evaluare a experților. Vizita ar trebui să fie rezultatul contactelor strânse între agenția de punere în aplicare și țara terță care solicită asistență și să îi includă pe unii dintre cei mai relevanți experți selectați din cadrul echipei de experți menționate la punctul 3.1.

Vizita de evaluare a experților poate fi pregătită prin intermediul chestionarelor și al colectării informațiilor existente; aceasta va cuprinde o evaluare inițială a nevoilor și a priorităților țării care solicită asistență. În mod special, această vizită va permite clarificarea, împreună cu țara care solicită asistență, a cerințelor efective pentru punerea în aplicare a TCA și compararea acestor cerințe cu resursele existente ale țării în cauză privind controlul transferurilor de arme. Vizita de evaluare inițială a experților va reuni toate agențiile și părțile interesate relevante la nivel intern și va identifica parteneri locali motivați și fiabili.

- (d) pe baza rezultatelor vizitei de evaluare a experților, agenția de punere în aplicare va elabora o foaie de parcurs referitoare la asistență. În elaborarea acestei foi de parcurs referitoare la asistență, agenția de punere în aplicare va ține cont orice asistență legată de TCA pe care este posibil să o pună la dispoziție alte organizații. În cazul în care țara care solicită asistență a elaborat deja o strategie națională de punere în aplicare pentru TCA, agenția de punere în aplicare va asigura totodată că foaia de parcurs referitoare la asistență Uniunii este coerentă cu strategia națională respectivă de punere în aplicare.
- (e) rezultatele vizitei de evaluare a experților și proiectul aferent de foaie de parcurs referitoare la asistență vor fi în mod special prezentate Comisiei în cadrul raportării financiare și descriptive periodice prevăzute la articolul 3 din prezenta decizie.
- (f) proiectul de foaie de parcurs referitoare la asistență va fi partajat cu țara beneficiară în vederea aprobării acestuia. Foaia de parcurs va fi adaptată țării beneficiare și va identifica prioritățile de asistență.
- (g) foaia de parcurs va fi pusă în aplicare cu implicarea experților competenți selectați din cadrul echipei de experți și cu implicarea altor părți interesate, după caz.

În funcție de nevoile precise ale țării beneficiare în cauză, elaborarea foi de parcurs se va realiza pe baza abordării obișnuite a celor cinci piloni care se folosește în mod tradițional pentru asistența privind controlul comerțului strategic (aspecte juridice, acordarea licențelor, vamă/aplicarea legii, sensibilizare și sancțiuni/urmărire penală). Pe lângă aceste cinci domenii standard, se va acorda o atenție deosebită raportării și transparenței.

Gama de instrumente de asistență va cuprinde, în mod special, revizuirii juridice, seminare de formare, ateliere, vizite de studiu, utilizarea instrumentelor și a surselor de informații cu interfață pe internet. Aceste instrumente de asistență vor fi selectate de agenția de punere în aplicare în funcție de nevoile precise și prioritățile identificate în urma vizitei de evaluare a experților și conform foi de parcurs convenite. Instrumentele de asistență selectate pentru a rezolva în mod corespunzător cererea de asistență ar trebui să fie indicate și justificate în mod clar în foaia de parcurs referitoare la asistență.

3.3. Ateliere de asistență individuală ad-hoc

3.3.1. Obiectivul proiectului

Obiectivul atelierelor de asistență individuală ad-hoc este consolidarea capacităților de control al transferurilor de arme ale țărilor beneficiare în vederea îndeplinirii cerințelor TCA în mod punctual și relevant. Aceste activități de asistență ad-hoc vor permite Uniunii să răspundă în mod flexibil și reactiv la cererile de asistență care identifică o nevoie specială cu relevanță pentru punerea în aplicare efectivă a TCA.

3.3.2. Descrierea proiectului

Se pun la dispoziție până la zece ateliere de două zile pentru țările beneficiare, în mod individual, pentru a răspunde cererilor punctuale de asistență și exprimării interesului în vederea promovării unuia sau mai multor domenii specifice din cadrul sistemului de control al transferurilor de arme.

Atelierele respective vor asigura asistență individuală și specifică cu caracter limitat și vor aborda chestiunile specifice semnalate de țara solicitantă, cum ar fi revizuirea legislației privind controlul transferurilor; cele mai bune practici privind raportarea; sursele de informații relevante pentru aplicarea criteriilor de evaluare a riscurilor din cadrul TCA, controalele la utilizatorul final și documentarea. Atelierele se vor desfășura în țările beneficiare, iar expertiza va fi asigurată de experți din cadrul echipei de experți menționate la punctul 3.1.

Agencia de punere în aplicare va răspunde de recepționarea cererilor de asistență și de transmiterea acestora către ÎR care, în consultare cu COARM, va decide cu privire la modalitatea de a răspunde la cereri. În evaluarea sa, ÎR se va baza, în special, pe criteriile prevăzute la punctul 5.1, precizia cererii, modul în care aceasta identifică chestiunile în cauză și echilibrul geografic.

3.4. Posibilitatea de a transfera resurse de la programele de asistență dedicate la atelierele de asistență ad-hoc

În cazul în care nu se completează numărul maxim de programe de asistență dedicate cu drepturi depline prevăzut la punctul 3.2, ar putea crește până la 20 numărul atelierelor prevăzute la punctul 3.3.

ÎR și Comisia, în colaborare cu COARM, vor reexamina semestrial situația programelor de asistență dedicate din perspectiva evaluării posibilităților de creștere a numărului atelierelor de asistență individuală corespunzător cu gradul de ne completare a programelor de asistență dedicate.

3.5. Conferința țărilor beneficiare ale activităților de asistență pentru punerea în aplicare a TCA

3.5.1. Obiectivul proiectului

Obiectivul conferinței este promovarea sensibilizării și a responsabilității la nivelul părților interesate relevante, cum ar fi organizațiile regionale competente, parlamentele naționale și reprezentanții societății civile care sunt interesați de eficacitatea punerii în aplicare a tratatului pe termen mai lung.

3.5.2. Descrierea proiectului

Proiectul va lua forma unei conferințe de două zile care urmează să fie organizată spre sfârșitul procesului de punere în aplicare a prezentei decizii. Conferința va reuni reprezentanți relevanți din țările care sunt beneficiare ale programelor de asistență dedicate menționate la punctul 3.2 și ale activităților de asistență ad-hoc menționate la punctul 3.3.

Conferința va facilita schimburile de experiență între țările beneficiare, va informa cu privire la pozițiile acestora cu privire la TCA și la statutul ratificării și punerii în aplicare a TCA și va permite partajarea informațiilor relevante cu reprezentanții parlamentelor naționale și ai societății civile.

Prin urmare, participanții la conferință ar trebui să includă:

- personal diplomatic și din domeniul militar/al apărării din țările beneficiare, în special autoritățile responsabile cu politicile naționale referitoare la TCA;
- personal tehnic și personal însărcinat cu aplicarea legii în țările beneficiare, în special autorități însărcinate cu eliberarea licențelor, autorități vamale și funcționari însărcinați cu aplicarea legii;
- reprezentanți ai organizațiilor naționale, regionale și internaționale implicați în acordarea de asistență, precum și reprezentanți ai țărilor interesate de acordarea sau primirea de asistență pentru controlul comerțului strategic;
- reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale (ONG-urilor) relevante, ai grupurilor de reflecție, ai parlamentelor naționale și ai industriei.

La conferință se așteaptă participarea a până la 80 de persoane. Locația acestora și lista finală a țărilor și organizațiilor invitate vor fi stabilite de Înaltul Reprezentant, în consultare cu COARM, pe baza unei propuneri formulate de agenția de punere în aplicare.

3.6. **Seminare regionale**

3.6.1. *Obiectivul proiectului*

Seminarele regionale vor permite informarea altor țări în vederea sprijinirii universalizării tratatului. De asemenea, aceste seminare vor sprijini implicarea în continuare a organizațiilor regionale vizate în cadrul TCA și interesul lor pentru promovarea TCA în toate statele membre din care provin.

3.6.2. *Descrierea proiectului*

Proiectul se va desfășura sub forma a cinci seminare de două zile care se vor axa pe stadiul procesului de intrare în vigoare a TCA și aspectele legate de punerea în aplicare.

Seminarele vor permite țărilor beneficiare ale activităților de asistență pentru controlul transferurilor de arme să facă schimb de opinii și experiență și să evalueze modul în care acest tip de asistență se leagă de activitățile întreprinse de organizația regională relevantă a acestora. De asemenea, seminarele vor acorda o atenție deosebită:

- experiențelor și posibilităților cooperării sud-sud în privința creării și dezvoltării sistemelor de control al transferurilor de arme;
- complementarității TCA cu alte instrumente relevante ale ONU, în special Programul de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale.

Seminarele vor avea loc în primele 18 luni ale punerii în aplicare a deciziei Consiliului și se adresează următoarelor organizații regionale și statelor lor membre relevante:

- Centrul Regional al Organizației Națiunilor Unite pentru Pace și Dezarmare în Asia și Pacific (UNRCPD);
- Centrul Regional al Organizației Națiunilor Unite pentru Pace și Dezarmare în Africa (UNREC);
- Centrul Regional al Organizației Națiunilor Unite pentru Pace, Dezarmare și Dezvoltare în America Latină și Caraibi (UNLIREC);
- Comunitatea Economică a Statelor din Africa de Vest (CEDEAO);
- Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).

Pe cât posibil, seminarele ar trebui să aibă loc, de preferință, într-o țară care este beneficiară a unui program de asistență dedicat. Dacă acest lucru se dovedește imposibil, locația ar trebui să fie stabilită de Înaltul Reprezentant, în consultare cu COARM.

Participanții la seminarele regionale ar trebui să includă:

- (a) personal diplomatic și din domeniul militar/al apărării din țările din regiune, în special autoritățile responsabile cu politicile naționale referitoare la TCA;
- (b) personal tehnic și personal însărcinat cu aplicarea legii din țările din regiune, în special autorități însărcinate cu eliberarea licențelor, autorități vamale și funcționari însărcinați cu aplicarea legii;

- (c) reprezentanți din partea organizațiilor internaționale și regionale, ONG-urilor regionale, grupurilor de reflecție, parlamentelor naționale și industriei locale/regionale;
- (d) experți tehnici naționali și internaționali specializați în chestiuni legate de controlul transferurilor de arme, incluzând experți ai Uniunii și reprezentanți ai industriei.

La fiecare seminar se așteaptă participarea a până la 70 de persoane.

4. Legătura cu alte activități de asistență relevante pentru controlul exporturilor

4.1. Coordonarea cu alte activități de asistență a Uniunii privind controlul exporturilor

Pe baza experienței dobândite din activități anterioare și a activităților în curs în domeniul asistenței privind controlul exporturilor, care acoperă atât produsele cu dublă utilizare, cât și armele convenționale, ar trebui să se urmărească atingerea unui nivel maxim de sinergie și de complementaritate în furnizarea asistenței legate de TCA către țări terțe, pentru a asigura că activitățile Uniunii sunt eficace și compatibile în cel mai înalt grad posibil, fără suprapuneri inutile.

4.2. Coordonarea cu alte activități de asistență relevante

Agencia de punere în aplicare ar trebui să acorde o atenție deosebită și activităților legate de TCA desfășurate în temeiul Programului de acțiune al ONU pentru prevenirea, combaterea și eradicarea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor sub toate aspectele sale și al sistemului său de susținere a punerii în aplicare (PoA-ISS), al RCSONU 1540 (20049 și al Instrumentului fiduciar al ONU de sprijinire a cooperării referitoare la Regulamentul privind armele (UNSCAR). Agenția de punere în aplicare ar trebui să asigure legătura în mod corespunzător cu furnizorii de asistență menționați, pentru a se evita suprapunerea eforturilor și a se asigura coerență și complementaritate maxime.

4.3. Promovarea cooperării sud-sud în cadrul controlului exporturilor cu ajutorul instrumentelor relevante ale Uniunii

Proiectul vizează, de asemenea, sporirea, în rândul țărilor beneficiare de asistență prevăzută în temeiul prezentei decizii, a sensibilizării față de instrumentele Uniunii care pot sprijini cooperarea sud-sud în cadrul controlului exporturilor. În această privință, activitățile de asistență prevăzute la punctele 3.2 și 3.3 ar trebui să promoveze instrumentele disponibile și să ofere informații cu privire la aceste instrumente, cum ar fi inițiativa privind centrele de excelență CBRN ale UE.

5. Beneficiari

5.1. Beneficiarii programelor de asistență dedicate și ai atelierelor de asistență ad-hoc privind TCA

Beneficiarii activităților de proiect menționate la punctele 3.2 și 3.3 pot fi state care solicită asistență în vederea punerii în aplicare a TCA și vor fi selectate, printre altele, în funcție de următoarele criterii:

- semnarea TCA și stadiul punerii în aplicare a instrumentelor internaționale relevante pentru controlul comerțului cu arme și al transferurilor de arme aplicabile țării în cauză;
- posibilitatea obținerii unui rezultat de succes al activităților de asistență în vederea ratificării TCA;
- evaluarea oricărei forme posibile de asistență care a fost deja primită sau este preconizată în domeniul controlului produselor cu dublă utilizare și transferurilor de arme;
- relevanța țării în comerțul mondial de arme;
- relevanța țării pentru interesele de securitate ale Uniunii;
- eligibilitatea pentru asistență oficială pentru dezvoltare (AOD).

5.2. Beneficiarii seminarelor regionale

Beneficiarii seminarelor regionale pot fi state care sunt membre ale organizațiilor regionale menționate la punctul 3.6.2 sau sunt vizate de acestea.

Selectarea finală a țărilor care urmează să fie invitate la fiecare seminar și a participanților va fi făcută de către Înalțul Reprezentant, în consultare cu COARM, pe baza unei propuneri formulate de agenția de punere în aplicare.

6. Entitatea de punere în aplicare

Punerea în aplicare a prezentei decizii a Consiliului va fi încredințată BAFA. BAFA se va asocia, după caz, cu agenții pentru controlul exporturilor ale statelor membre, organizații regionale și internaționale relevante, grupuri de reflecție, institute de cercetare și ONG-uri.

BAFA are experiență de lider în ceea ce privește furnizarea de asistență privind controlul transferurilor și activitățile de informare. A acumulat această experiență în toate domeniile relevante ale controlului transferurilor strategice, abordând domeniile produselor cu dublă utilizare și legate de CBRN, precum și domeniul armelor.

În ceea ce privește asistența și activitățile de informare privind controlul transferurilor de arme, BAFA a finalizat cu succes punerea în aplicare a Deciziei 2009/1012/PESC. În prezent, BAFA răspunde de punerea în aplicare a Deciziei 2012/711/PESC care se întemeiază pe Decizia 2009/1012/PESC și vizează consolidarea sistemelor de control al exporturilor de arme ale țărilor beneficiare în sensul unei mai mari transparențe și responsabilități, în conformitate cu cadrul Uniunii stabilit în temeiul Poziției comune 2008/944/PESC.

În ceea ce privește produsele cu dublă utilizare și cele legate de CBRN, BAFA este agenția de punere în aplicare a actualului program privind controlul exporturilor de produse cu dublă utilizare referitor la asistența și activitățile de informare finanțat prin Instrumentul de stabilitate și, în această calitate, a ajuns la un grad de cunoaștere aprofundată a sistemelor de control al transferurilor ale țărilor vizate de programul respectiv. Această cunoaștere este consolidată permanent prin punerea în aplicare progresivă a proiectelor legate de controlul transferurilor în cadrul Instrumentului de stabilitate care implică BAFA, cum ar fi inițiativa privind centrele de excelență CBRN.

Efectul global este faptul că BAFA se află într-o poziție unică pentru a identifica punctele forte și punctele slabe ale sistemelor de control al transferurilor ale țărilor care ar putea fi beneficiare ale activităților de susținere a punerii în aplicare a TCA prevăzute prin prezenta decizie. Prin urmare, BAFA este indubitabil în măsură să faciliteze sinergiile dintre diferitele programe de asistență și să evite suprapunerii inutile.

Întrucât actele cu putere de lege, procedurile administrative, resursele de aplicare a legii și agențiile însărcinate cu controlul exporturilor produselor cu dublă utilizare se suprapun în mare măsură peste cele însărcinate cu controlul exporturilor de arme convenționale, o provocare fundamentală pentru activitățile de asistență legată de TCA va fi să se țină cont de asistența deja acordată în domeniile produselor cu dublă utilizare și diminuării riscurilor CBRN. Selectarea BAFA contribuie la garantarea faptului că asistența legată de TCA completează în mod corespunzător asistența deja acordată în cadrul programelor de asistență existente privind produsele cu dublă utilizare, diminuarea riscurilor CBRN și controlul exporturilor de arme.

7. Vizibilitatea Uniunii și disponibilitatea materialului de asistență

Materialul produs în cadrul proiectului va asigura vizibilitatea Uniunii, în special pe baza siglei și a reprezentării grafice convenite pentru punerea în aplicare a Deciziei 2012/711/PESC.

Portalul web prevăzut în temeiul Deciziei 2012/711/PESC și aflat în prezent în curs de dezvoltare va fi promovat în scopul activităților de asistență legată de TCA în temeiul prezentei decizii.

Prin urmare, agenția de punere în aplicare ar trebui, în cadrul activităților de asistență relevante pe care le desfășoară, să includă informații cu privire la portalul web și să încurajeze consultarea și utilizarea resurselor tehnice ale portalului. În cadrul promovării portalului web, agenția de punere în aplicare ar trebui să asigure vizibilitatea Uniunii.

8. Evaluarea impactului

Impactul activităților prevăzute prin prezenta decizie ar trebui să fie evaluat din punct de vedere tehnic la finalizarea acestora. Pe baza informațiilor și a rapoartelor puse la dispoziție de agenția de punere în aplicare, evaluarea impactului va fi efectuată de către Înalțul Reprezentant, în cooperare cu COARM și, după caz, cu delegațiile Uniunii în țările beneficiare, precum și cu alte părți interesate relevante.

În ceea ce privește țările care au beneficiat de un program de asistență dedicat, evaluarea impactului ar trebui să acorde o atenție specială numărului de țări care au ratificat TCA și dezvoltării capacităților de control al transferurilor de arme ale acestora. Această evaluare a capacităților de control al transferurilor de arme ale țărilor beneficiare ar trebui să acopere în special pregătirea și adoptarea unor reglementări naționale relevante, capacitatea de raportare a exporturilor și a importurilor de arme și abilitarea unei administrații relevante care răspunde de controlul transferurilor de arme.

9. Raportare

Agencia de punere în aplicare va pregăti rapoarte periodice, inclusiv după finalizarea fiecăreia dintre activități. Rapoartele ar trebui transmise către Înalțul Reprezentant în termen de șase săptămâni de la finalizarea activităților respective.
